

Les 5 – 1 Nephi 16–22

“Gehoor geven aan de waarheid”

Structuur van de hoofdstukken 16 tot en met 22:

- 16 tot 18 = gebeurtenissen tot de aankomst in het Beloofde Land
- 19 = tussenhoofdstuk waarin Nephi de soorten platen uitlegt
- 20 en 21 = aanhaling van teksten uit Jesaja
- 22 = Nephi's verklaring van teksten uit Jesaja

1 – Sporen van de oorspronkelijke tekst: hebraïsmen

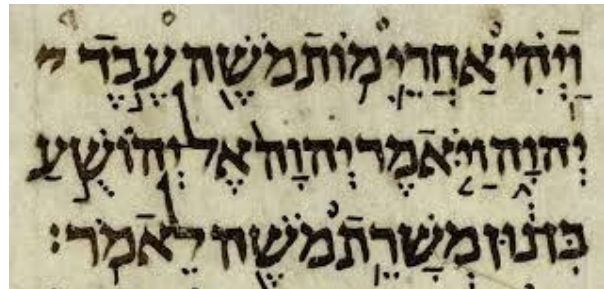
Struikel je soms over de wat “zware taal” in het Boek van Mormon? Dat is deels te wijten aan hebraïsmen – typische Hebreeuwse taalstructuren die in de vertaling zijn blijven hangen.

Vandaag bestuderen we er één: voorzetsel-uitdrukkingen in plaats van bijwoorden.¹

- Voorzetsel-uitdrukking: “onderhoudt mijn geboden *met naarstigheid*”

- In vlot Nederlands gebruiken wij eerder het bijwoord: “onderhoudt *naarstig* mijn geboden”

Wanneer ervaren vertalers oude Hebreeuwse teksten naar een moderne taal vertalen, dan wijzigen ze de hebraïsmen in een vlottere structuur, om zo de leesbaarheid te verhogen. Dus liever “onderhoudt *naarstig* mijn geboden” dan “*met naarstigheid*”.

Maar de Engelse vertaling van het Boek van Mormon volgt de oorspronkelijke tekst nauwkeuriger. Dat kwam blijkbaar door de manier van omzetting. Joseph Smith “vertaalde” niet in de gebruikelijke betekenis van het woord, maar dicteerde de Engelse vertaling zoals hij die kon aflezen door middel van de Urim en Thummim of in een “zienersteen”. Dat vertaalproces gebeurde lineair, zinsnede per zinsnede, en dus vrij letterlijk met behoud van oorspronkelijke structuren. En zo komt het dat het Boek van Mormon vol hebraïsmen zit, zoals voorzetsel-uitdrukkingen.

Let er op bij het lezen van het Boek van Mormon. Voorbeelden uit 1 Nephi voor deze les:

16:4 = “En het geschiedde dat ik, Nephi, mijn broeders *met alle ijver* aanspoorde” (en niet “*zeer ijverig* aanspoorde”)

18:10 = “daarom begon ik, Nephi, *met grote ernst* tot hen te spreken” (en niet: “*ernstig* tot hen te spreken”)

18:11 = “zij behandelden mij *met grote hardvochtigheid*” (en niet: “zij behandelden mij *hardvochtig*”)

18:18 = “*met smart* in een watergraf te worden geworpen” (en niet: “*smartelijk* in een watergraf te worden geworpen”)

Natuurlijk moet ook de Nederlandse vertaling de Engelse tekst nauwkeurig volgen, anders gaat het hebraïsme verloren. Dat verlies merk je bv. in 18:9: “zij begonnen ... zeer ruwe taal uit te slaan” (Engels: “they began ... to speak *with much rudeness*”). Een vertaling met behoud van het hebraïsme had moeten zijn: “zij begonnen... te spreken *met grote ruwheid*”. Eenzelfde “fout” in ons voorbeeld hierboven: “Indien gij ... mijn geboden *naarstig* onderhoudt” (1 Ne 15:11) leest in het Engels “If ye ... *with diligence* in keeping my commandments”. Het hebraïsme vraagt om “met naarstigheid”.

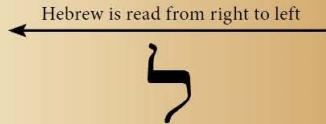
Uiteraard kan iemand de vlottere vertaling verkiezen. Maar de hebraïsmen illustreren wel het authentiek karakter van het Boek van Mormon. Denk eraan als u uitdrukkingen leest zoals *met vreugde, met geduld, met kracht, met rechtvaardigheid*, enz.

Wil u meer weten over het vertaalproces door middel van de Urim en Thummim en een zienersteen? Zie <https://www.lds.org/topics/book-of-mormon-translation> (blijkbaar nog niet in het Nederlands vertaald per januari 2016).

2 – De Liahona, Hebreeuwse betekenis van de naam

“... tot zijn grote verbazing een ronde bal van vernuftige makelij op de grond zag liggen; en hij was van zuiver koper. En in de bal bevonden zich twee naalden; en de ene wees de richting aan die wij in de wildernis moesten gaan” (1 Nephi 16:10).

Het Boek van Mormon noemt het voorwerp “Liahona” met de betekenis “kompas” (Alma 37:38), dus iets dat een richting kan aanwijzen. Als instrument zoals wij het kennen is “een kompas” van recentere datum, maar het woord heeft een oeroude taalbasis, via oud-Frans uit het Latijn “cum-passare”, wat betekent *met passen of stappen afmeten*, vanuit het semantisch veld van afstand en richting. Het is dus normaal dat het woord “kompas” als “iets dat richting aanduidt” in het Boek van Mormon kan verschijnen.

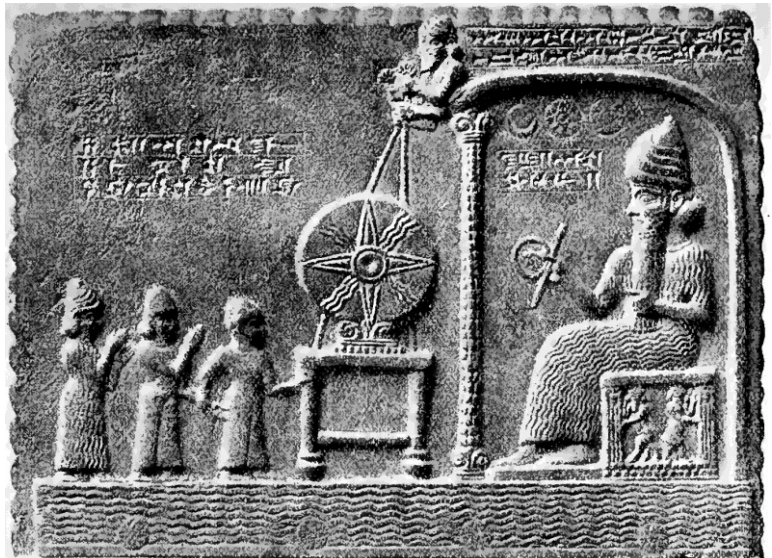
		
ôna	ياهو	l
“whither” or direction	theophoric indicator of YHWH	to

Maar dan zouden de woorddelen *li-ya-ho-na* iets van dat concept van “richting” moeten weergeven. Een aantal taalkundigen hebben de mogelijke Hebreeuwse oorsprong van het woord onderzocht.² Allen zijn ze het erover eens dat het onderdeel *yaho* naar Jehova of Yahweh verwijst. De hebraïst Jonathan Curci gaat terug naar de oudste Hebreeuwse teksten, de toenmalige regelvorming voor samengestelde woorden en de context in 1 Nephi.³ Een frequent woord in die context van migratie is “waarheen?” (Engels *whither*). Het Hebreeuwse woord is hiervoor ‘*ona*, zoals het al in Genesis gebruikt wordt (16:8; 32:17; 37:30). In 1 Nephi 16:10 luidt de Engelse tekst dat een van de naalden “pointed the way *whither* [‘ona] we should go into the wilderness”. Het Nederlands vertaalt dit met “wees de richting aan *die* wij in de wildernis moesten gaan”, en verliest daardoor het betekenisvolle vraagwoord “waarheen”. Want precies dat woord vormt het doel van de Liahona, namelijk aanduiden *waarheen* we moeten gaan. Voor Curci geven de onderdelen *l – iaho – ‘ona*

letterlijk het antwoord op de vraag “waarheen zullen wij gaan?”, namelijk: “tot Yahweh (behoort) het waarheen”, of, geïnterpreteerd, “volgens de richting van de Heer”.

3 – De Liahona, bekeken vanuit oude cultuurtradities

Waren oude culturen vertrouwd met voorwerpen die richtingen konden aanduiden? De mormoonse oudheidkundige Hugh Nibley legt een verband met divinatoire gebruiken in die periode.⁴ Divinatie, of het zoeken naar kennis over de toekomst door materiële middelen of door parapsychologisch vermogen, was in alle oude culturen gebruikelijk. In heidens perspectief staat het als waarzeggerij bekend. De waarzegger tracht de toekomst te voorspellen in neergeworpen steentjes of takjes, in de vlucht van vogels of in de opengesneden delen van een geofferd dier.

De Bijbel veroordeelt dergelijke divinatie (Deuteronomium 18:10; 2 Koningen 17:17; Jeremia 14:14). Toch kenden ook de Israëlieten divinatoire gebruiken waarlangs zij inzichten of de wil van God trachten te bekomen. Jozef, zoon van Isaak, dronk uit een beker “waarmee hij dingen met zekerheid kan waarnemen” (Genesis 44:5). Het “graanoffer van achterdocht” was een manier om overspel vast te stellen (Numeri 5:12–31). Onder Nebukadnezar werd de profeet Daniël aangesteld “als hoofd van de magiërs, de bezweerders, de Chaldeeën en de toekomstvoorspellers” (Daniël 5:11). De Urim en Thummim waren voorwerpen die boodschappen van God konden openbaren (Numeri 27:21; 1 Samuel 28:6). Beslissingen werden genomen door het vallen van “het lot” – stukjes hout of stenen met een markering op (Numeri 26:55; Spreuken 16:33; 18:18).

In die context wijst Nibley op “belomantie”, een antieke vorm van divinatie die gebruik maakt van pijlen of wijzers, namelijk stokjes of staafjes met een punt en die, weggeworpen, op de grond geschud of drijvend op water, richtingen aanduiden. Hij verwijst naar academische studies over het gebruik ervan bij de Joden en andere oudere volkeren. Het gebruik van het “schudden van pijlen” als basis voor beslissingen wordt vermeld in Ezechiël 21:21. Vaak droeg zo’n wijzer ook een geschreven of ingekerfde boodschap of een opdracht. In de cultuurvisie die er van uit gaat dat vele heidense gebruiken overblijfselen waren van oorspronkelijke waarheden en handelingen, gekend onder de oudste profeten, kan belomantie zo’n overblijfsel van het heilig gebruik van een Liahona zijn. Zeker is dat het concept van bewegende wijzers met boodschappen als een vorm van openbaring geen onbekend element was in de cultuurbeleving van Lehi en zijn omgeving. Voor gelovigen was het de kracht van hun geloof die de juistheid van de richting en de relevantie van de boodschap bepaalden (1 Nephi 16; Alma 37).

4 – Gestructureerd lezen

1 Nephi 16   Gebeurtenissen in de wildernis

1 Ne 16:1-5   Einde van de discussie tussen Nephi en zijn broers.

1 Ne 16:6-7   Huwelijken
Noteer de cultuur van die tijd: de man "neemt de dochter van ... tot vrouw" (en de naam van de vrouw wordt zelfs niet vermeld).

Uit hoeveel mensen ongeveer bestaat de groep in de wildernis? Ruwweg een vijftigtal.

- Lehi & Sariah
  - 4 oudere zonen (Laman, Lemuël, Sam, Nephi),
  - 2 jonge zonen (Jakob en Jozef, in de wildernis geboren, 1 Ne 18:7)
- Ismaël & zijn vrouw:
  - 2 zonen, die getrouwd zijn en al kinderen hebben (1 Ne 7:6 en 18:9)
  - minstens 5 dochters die huwen met de 4 oudere zonen van Lehi en met Zoram
- Zoram
- tijdens de 8 jaar in de wildernis: kinderen worden geboren in de verschillende gezinnen (1 Ne 17:1)

1 Ne 16:9-13   Van het dal Lemuël naar de plaats Shazer
vers 10: de bal, het kompas, de wegwijzer of Liahona (Alma 37:38)

1 Ne 16:14-17   Verder reizend "in de kuststreken bij de Rode Zee"

1 Ne 16:18-23   De gebroken boog, de honger, de ontmoediging, zelfs van Lehi.
Noteer hoe Nephi zijn vader helpt door te vragen: "Waarheen zal ik gaan om voedsel te verkrijgen?"

1 Ne 16:24-29   De werking van de Liahona.

28-29 Spiegelstructuur (chiasme)

- A En het geschiedde dat ik, Nephi, de wijzers zag die zich in de bal bevonden,
- B en dat zij werkten volgens het geloof en de ijver en de aandacht die wij eraan schonken.
- C En er was ook een nieuw schrijven op aangebracht,
- D dat duidelijk te lezen was,
- D dat ons inzicht gaf in de wegen des Heren;
- C en het werd van tijd tot tijd geschreven en veranderd,
- B overeenkomstig het geloof en de ijver die wij eraan schonken.
- A En zo zien wij dat de Heer met kleine middelen grote dingen teweeg kan brengen.

1 Ne 16:30-33 Terug voedsel en de reis wordt verder gezet.

1 Ne 16:34-39 De dood van Ismaël, nieuwe opstandigheid, nieuwe bekering.

1 Nephi 17 Naar het land Overvloed - De bouw van het schip

1 Ne 17:1-6 Samenvatting van 8 jaar in de wildernis.

1 Ne 17:7-16 De opdracht aan Nephi om een schip te bouwen, zijn eerste voorbereidingen.
Beloften van de Heer.

Spiegelstructuur (chiasme) in vers 7

En het geschiedde, nadat ik, Nephi,
vele dagen in het land Overvloed was geweest,

A dat **de stem des Heren** tot mij kwam, zeggende:

B **Sta op en beklim de berg.**

En het geschiedde

B **dat ik opstond en de berg beklom**

A en **de Heer aanriep.**

Spiegelstructuur (chiasme) in vers 13

A en **Ik zal ook uw licht in de wildernis zijn;**

B en **Ik zal de weg voor u uit bereiden**

C **indien gij mijn geboden onderhoudt;**

daarom

C **voor zoverre gij mijn geboden onderhoudt,**

B **zult gij in de richting van het beloofde land worden geleid;**

A en **gij zult weten dat gij door Mij wordt geleid.**

1 Ne 17:17-51 De broers tegen Nephi: pleidooi en tegenpleidooi

Laman en Lemuël verwijten Nephi een hele reeks zaken.

Nephi antwoordt op elke aantijging, in de omgekeerde volgorde (spiegelstructuur). Onderstaande zinnen geven enkel de hoofdgedachten aan. De cijfers tussen haakjes verwijzen naar de verzen.

De verwijten van Laman en Lemuël:

A Onze broeder is een dwaas, want hij denkt dat hij een schip kan bouwen (17)

B evenmin wilden zij geloven dat ik door de Heer werd onderricht (18)

C onze vader (Lehi) heeft dwaze inbeeldingen (20)

D wij kennen nu ellende hier in de wildernis (20-21)

E de mensen in het land Jeruzalem zijn een rechtvaardig volk (22)

Het antwoord van Nephi:

E de geschiedenis bewijst dat het huis Israëls niet rechtvaardig is (23-43)

D daarom moesten ook wij de wildernis intrekken (44)

C gij hebt een engel gezien ... en God heeft tot u gesproken (45-46)

B ik ben vervuld met de Geest Gods... en met de macht Gods (47-48)

A God heeft mij geboden een schip te bouwen... (49-51)

1 Ne 17:52-55 De krachtige ontknoping van de discussie.

1 Nephi 18 Het schip voltooid - De reis

1 Ne 18:1-4 De voltooiing van het schip

1 Ne 18:5-8 Het vertrek

1 Ne 18:9-16 Opstandigheid aan boord, storm, de Liahona werkt niet meer.

1 Ne 18:17-19 Terugblik op de toestand en de houding van de andere familieleden.

1 Ne 18:20-23 De toestand opnieuw onder controle.
Vervolg van de reis en de aankomst in het beloofde land - Amerika (589 vC).

1 Ne 18:24-25 Vestiging in het beloofde land.

1 Nephi 19 Tussenhoofdstuk waarin Nephi de soorten platen uitlegt

Twee soorten platen:

- **de (grote) platen van Nephi:** het volledig verslag van de geschiedenis van het volk, regering der koningen, oorlogen, twisten
- **de (kleine) platen van Nephi:** het boek dat we nu lezen, "een verslag van de bediening van mijn volk" = vooral geestelijke aspecten, het werk van de profeten.

1 Ne 19:1 Verwijzing naar de "grote" platen van Nephi = kroniek van mijn vader, reizen, ook profetieën.

1 Ne 19:2 "Ten tijde dat ik ze **(= de grote platen)** maakte, wist ik niet, dat de Here mij zou gebieden deze platen **(= de kleine platen)** te maken..." =
Nephi verwijst naar de grote platen voor
- de kroniek van mijn vader
- het geslachtsregister van zijn voorvaders
- het detail van de "belevenissen"

1 Ne 19:3 "En toen ik **deze platen (= de grote platen)** vanwege het gebod had gemaakt, ontving ik, Nephi, een gebod dat de bediening en de profetieën — de duidelijkste en waardevolste gedeelten daarvan — **op deze platen (= de kleine platen)** moesten worden geschreven."

... geschreven "voor andere wijze doeleinden" = ter vervanging van de door Martin Harris 116 verloren blz. (= vertaald gedeelte van de grote platen).

1 Ne 19:4 "Daarom heb ik, Nephi, op de **andere platen (= de grote platen)** een kroniek geschreven ... en **dat deze platen (= de kleine platen)** van het ene geslacht op het andere moesten worden overgedragen."

1 Ne 19:5 "En een verslag van hoe ik **deze platen (= de kleine platen)** heb vervaardigd, zal hierna worden gegeven" (zie 2 Ne 5:30).

1 Ne 19:6-7 Het heilig doel van de kleine platen: voor zaken die heilig zijn.

1 Ne 19:8-9 Profetie over de komst van de Heiland, met jaaraanduiding, en details over zijn lijden.

Let op de termen waarmee Christus wordt omschreven:

- lankmoedig = die lang moedig is in het verdragen van tegenstand
- goedertieren = die goed van tiere (van aard) is

1 Ne 19:10-12 Vers 10: belangrijk vers dat toont hoe Nephi wist dat de God van het oude testament Jezus Christus zelf is. Daarenboven:
- verwijzing naar profeten vanouds, die niet in de Bijbel werden opgenomen: Zenock, Neum, Zenos
- profetie over de drie dagen duisternis (3 Ne 8:19-23) en andere tekenen ten tijde van Christus' dood.

- 1 Ne 19:13-14 "betreffende hen die in Jeruzalem zijn" = Profetie over het lot van de joden na de kruisiging van Christus – "onder alle natiën worden zij gehaat" : gedurende eeuwen werden zij vervolgd, tot in de 20e eeuw (Holocaust).
- 1 Ne 19:15-19 Profetie en beloften over de toekomst van het huis Israëls: zij zullen weer worden vergaderd ten tijde van de wederkomst van de Heer.
- 1 Ne 19:20-21 Gedachten van Nephi keren terug naar het Jeruzalem van zijn eigen tijd: precies in deze periode wordt Jeruzalem verwoest (587 vC): de profeten hebben het genoeg geprofeteerd, zoals op de koperen platen gemeld (= Bijbel tot 600 vC).
- 1 Ne 19:22-24 Nephi kondigt zijn lectuur van Jesaja aan, in de lijn van zijn gedachtegang: de beloften aan het huis Israëls.

1 Ne 20-21 Teksten van Jesaja

Om deze twee hoofdstukken (die grotendeels overeenstemmen met Jesaja 48-49) te begrijpen, is het nuttig een grondlijn te vatten die het "werk des Heren" typeert en in vele schriftteksten terugkomt.

Invalshoek: de Heer wil dat de mensen de hoogste zaligheid bereiken.

Daartoe moeten ze door een proeftijd gaan, waarin zij geloof en gehoorzaamheid leren.

Om dat te realiseren,

heeft de Heer een **Godsvolk** nodig

- waar hij het priesterschap vestigt
- dat eerst gelovig en gehoorzaam moet leren zijn
- dat dan het evangelie kan verbreiden naar anderen.

Met dat Godsvolk sluit Hij een **Verbond** dat Hij hen zal zegenen **als** ze gehoorzaam zijn.

De Schriften vertellen over

- het vormen van zo'n Godsvolk (uitverkoren volk, Verbondsvolk, Zion, kerk)
- het opvoedkundig proces met de profeten als leermeesters.

Naast het Godsvolk staan de "andere volken" (Gentiles), die steeds talrijker worden volgens de periode, omdat het Godsvolk vaak opnieuw bij een bepaalde profeet herbegint. Wie daarbuiten staat, wordt "Gentile".

De grote fasen in de geschiedenis van het Godsvolk zijn "bedelingen"

= tijden waarin het Evangelie aan de mens wordt bedeed.

1 Nephi 20

Teksten van Jesaja 48

Jesaja: profeet die tussen 740 en 701 vC in Jeruzalem optrad; zijn profetieën vormen het boek *Jesaja* in de Bijbel:

- de meest geciteerde profeet door Jezus, Petrus, Paulus en Johannes
- profeteerde vooral over de komst van de Heiland en over de toekomst van het Huis Israëls
- veroordeelde Israël wegens zijn zonden
- zijn teksten zijn poëtisch en stijlrijk, vol van symbolen, wat ze niet altijd makkelijk maakt.

1 Ne 20:1   *“Luistert en hoort dit, gij huis van Jakob, die genoemd wordt met de naam van Israël, en uit de wateren van Juda, ofwel uit de wateren des doops”*

Huis van Jakob: Jakobs naam is ook Israël, vader van de twaalf zonen die de stammen Israëls uitmaken.

De verklarende frase “ofwel uit de wateren des doops” vinden we niet in Jesaja, maar evenmin in de eerste editie van het Boek van Mormon in 1830. Het was een toevoeging door Joseph Smith in de editie van 1840, ter verduidelijking dat de doop als verordening in het oude testament werd toegepast. Dergelijke kleine verduidelijkingen of aanpassingen komen nog voor, net zoals Joseph Smith die ook in de Bijbel aanbracht.

1 Ne 20:1-8   Verzen die Israël veroordelen. Noteer de rijke beeldspraak: “uw nek is een ijzeren pees”, “uw voorhoofd van koper”, “van de moederschoot af een overtreder”.

1 Ne 20:9-17   Verzen van hoop: “ik heb u gekozen”

1 Ne 20:18-22   Oproep tot bekering en belofte van redding.

1 Nephi 21

Teksten van Jesaja 49

1 Ne 21:1-3   Oproep tot huis Israëls om te luisteren. Het eerste vers in 1 Nephi is uitgebreider dan in Jesaja: het verduidelijkt dat de profeet spreekt tot de verspreide takken van Israël.

1 Ne 21:4-5   Zelfbedenking van Jesaja over zijn rol als profeet.

1 Ne 21:6-26   Belofte van herstelling van het huis Israëls als deel van het verbond.

1 Nephi 22   Nephi's verklaring van teksten uit Jesaja

Nephi past de geschriften toe op zijn situatie: Lehi en de zijnen zijn een tak van het Huis van Israël.

1 Ne 22:1   Belangrijke vraag van de broeders van Nephi:

“Wat betekenen die dingen die gij hebt gelezen? Zie, moeten zij worden opgevat als dingen die geestelijk zijn, die zullen geschieden naar de geest en niet naar het vlees?”

Jesaja spreekt over de toekomst in een aantal beelden: het “verspreiden” en weer “verzamelen van het huis Israëls”, “vorsten zullen zich neerbuigen”, God zal zijn “standaard opsteken”, wie in duisternis zijn “komt tevoorschijn”, maar ook “Ik zal hen die u verdrukken hun eigen vlees doen eten; van hun eigen bloed zullen zij dronken worden als van zoete wijn”.

De vraag is dus of die dingen zullen geschieden “naar de geest” of “naar het vlees”. De tegenstelling “geest” versus “vlees” kan men verschillend begrijpen:

- letterlijk versus symbolisch / allegorisch: “hun eigen vlees doen eten” zal wel allegorisch bedoeld zijn voor “hen onderwerpen” of “hen straffen”.
- tijdens het aardse leven of na de dood: duidt de “gevangenen” die tevoorschijn komen op iets tijdens het aardse leven, of heeft het betrekking op de opstanding?

Het antwoord op de vraag “naar de geest” of “naar het vlees” heeft in de loop der eeuwen aanleiding tot heel wat controverses gegeven. Bv. Is het verhaal van Job of van Jona en de walvis echt gebeurd, of is het een allegorie? De opdracht van Christus “Eet, dit is Mijn lichaam ... Doe dit ter mijner gedachtenis” is voor de katholieke kerk “naar het vlees”, maar toch weer niet helemaal letterlijk (mysterie van de transsubstantiatie), terwijl het voor andere christenen symbolisch bedoeld is.

Nephi antwoordt op de vraag van zijn broers dat “de dingen waarover ik heb voorgelezen betrekking [hebben] op zowel stoffelijke als geestelijke zaken”. In het vervolg van het hoofdstuk legt hij de voorspellingen van Jesaja als letterlijk uit, “naar het vlees” te realiseren, maar hij verduidelijkt dat sommige zinnen op beeldspraak duiden, zoals “worden gevoed” en “op hun schouders gedragen”.

De rest van hoofdstuk 22 bevestigt in duidelijker termen dan in Jesaja de verstrooiing van Israël, gevolgd door het “wonderbaar werk onder de andere volken”, namelijk de herstelling van het evangelie en de voorbereiding van de vergadering van Israël.

1 Ne 22:3-5   De verstrooiing van Israël, zowel vroeger (720 vC) als nu wanneer Nephi schrijft (587 vC) als in de toekomst voor Nephi (70 nC).

1 Ne 22:6   - Niettemin zullen zij worden verzorgd door de andere volkeren: velen in de wereld hebben voor de vervolgte en verstrooide nakomelingen van het Huis Israëls gezorgd.
- De Heer zal een banier oprichten onder de andere volkeren: de herstelling van de kerk.

1 Ne 22:7   Een machtige natie in dit land = Verenigde Staten. Eerst zal die natie ons nageslacht (= Indianen) verstrooien (= vervolging en uitmoording van Indianen).

- 1 Ne 22:8 Daarna: een wonderbaar werk (= herstelling van de kerk, publicatie van het Boek van Mormon), dat voor onze nakomelingen (= Indianen) van grote waarde zal zijn.
- 1 Ne 22:9-11 Het Verbond met Abraham wordt werkelijkheid: alle volkeren krijgen de kans deel te worden van het Godsvolk.
- 1 Ne 22:12 Belofte van de vergadering van het Huis Israëls.
- 1 Ne 22:13-19 Profetie over de moeilijkheden in de laatste dagen.
- 1 Ne 22:20-21 Profetie over de komst van de Heiland.
- 1 Ne 22:22 De rechtvaardigen behoeven niet te vrezen.
- 1 Ne 22:23 Vier soorten duivelse "kerken" benoemd. Zie ook de [analyse over de grote en gruwelijke kerk](#).

Want de tijd komt spoedig dat alle kerken
 (1) die uit winstbejag worden gebouwd
 (2) en alle die worden opgericht om macht over de stervelingen te verkrijgen
 (3) en die, welke worden gebouwd om in de ogen der wereld aangenaam te zijn
 (4) en die, welke de lusten des vlezes en de dingen der wereld najagen
 en allerlei ongerechtigheid bedrijven
 kortom allen, die tot het koninkrijk van de duivel behoren
 zij zijn het
 - die laag in het stof moeten worden neergebogen,
 - en als stoppelen moeten worden verbrand (gewoonte uit de landbouw)
 en dit is naar de woorden van de profeet.

- 1 Ne 22:24-25 Profetie over de vergadering. Eén kudde, één herder. Zie ook Johannes 10:14-16.
- 1 Ne 22:26-28 Profetie over het Duizendjarig rijk.
- 1 Ne 22:29-31 Besluitverzen. Noteer de kracht van de samenvatting.

¹ John A. Tvedtnes, "Hebraisms in the Book of Mormon: A Preliminary Survey," *Brigham Young University Studies* (1970): 50-60; John A. Tvedtnes, Joel Clark, Cami Dixon, Brent Hall, Ivan Crosland, and John Savage. *Hebraisms in the Book of Mormon*. Foundation for Ancient Research and Mormon Studies, 1994.

² George Reynolds and Janne M. Sjodahl, *Commentary on the Book of Mormon*, 4:178-79; Hugh W. Nibley, *Teachings of the Book of Mormon, Semester 1* (Provo, UT: FARMS, 1993), 216.

³ Jonathan Curci, "Liahona: 'The Direction of the Lord': An Etymological Explanation," *Journal of Book of Mormon Studies* 16, no. 2 (2007): 60-67.

⁴ Hugh Nibley, *Since Cumorah* (Salt Lake City: Deseret Book, 1967), 283-296.